

Aleg 742

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy
za II. półrocze roku 1909 i I. półrocze roku 1910.

I. Obecny stan organizacyi.

Obowiązująca ustawa o publicznych biurach pośrednictwa pracy rozróżnia przede wszystkim biura w obu stołecznych miastach od biur powiatowych. Miasta Lwów i Kraków mają z mocy ustawy bezwarunkowy obowiązek z łożenia i utrzymania takich biur. Obowiązkwowi też temu uczyniły zadość.

Biuro powiatowe zaś powstaje albo na mocy uchwały Rady powiatowej, albo też choćby wbrew woli Rady powiatowej, na mocy uchwały Wydziału krajowego, o ile Wydział krajowy po wysłuchaniu opinii Rady powiatowej uzna potrzebę założenia takiego biura. Z powodów kilkakrotnie w poprzednich sprawozdaniach przedstawionych Wydział krajowy nie skorzystał dotychczas w żadnym wypadku z wymienionego wyżej prawa. Wobec tego też istnienie publicznych biur pośrednictwa pracy w poszczególnych powiatach odpowiada w zupełności i bez żadnej dopuszczalnej ustawowo korektury intencjom i woli odnośnych Reprezentacyj powiatowych.

Ze względu na stanowisko tych Reprezentacyj wobec kwestyi publicznego pośrednictwa pracy odróżnić należy trzy grupy powiatów.

I. Najliczniejszą zawsze, większość powiatów obejmującą, jest grupa 40 powiatów, których Reprezentacje oświadczyły się przeciw założeniu biura pracy.

Są to powiaty:

1. Bóbrka, 2. Bohorodczany, 3. Borszczów, 4. Brzesko, 5. Brzeżany, 6. Brzozów, 7. Czortków, 8. Dobromil, 9. Dolina, 10. Gródek, 11. Grybów, 12. Horodenka, 13. Jasło, 14. Kamionka strumiłowa, 15. Krosno, 16. Lisko, 17. Mielec, 18. Nadvórna, 19. Pilzno, 20. Przemyśl, 21. Przemyślany, 22. Rawa ruska, 23. Rohatyn, 24. Rudki, 25. Sambor, 26. Skalał, 27. Śniatyn, 28. Sokal, 29. Stanisławów, 30. Stary Sambor, 31. Stryj, 32. Tarnopol, 33. Tarnów, 34. Trembowla, 35. Turka, 36. Zaleszczyki, 37. Zbaraż, 38. Złoczów, 39. Żółkiew, 40. Żydaczów.

W okresie sprawozdawczym zmniejszyła się ta grupa w porównaniu z r. 1908 tylko o jeden powiat husiatyński, którego Reprezentacja oświadczyła się uchwałą z dnia 17. czerwca 1909 za założeniem biura pracy.

II. Ani za założeniem biura pracy ani przeciw założeniu takiego biura nie oświadczył się dotychczas w ciągu sześciu lat od chwili wejścia w życie tej ustawy powiat lwowski.

III. Wszystkie inne zaś powiaty w liczbie 33 stanowią grupę trzecią, mianowicie grupę powiatów, których Reprezentacje oświadczyły się zasadniczo za założeniem biur pracy. Są to powiaty:

1. Biała, 2. Bochnia, 3. Brody, 4. Buczacz, 5. Chrzanów, 6. Cieszanów, 7. Dąbrowa, 8. Drohobycz, 9. Gorlice, 10. Husiatyn, 11. Jarosław, 12. Jaworów, 13. Kałusz, 14. Kolbuszowa, 15. Kołomyja, 16. Kosów, 17. Kraków, 18. Limanowa, 19. Łańcut, 20. Mościska, 21. Myślenice, 22. Nisko, 23. Nowy Sącz, 24. Nowy Targ,

25. Podhajce, 26. Ropczyce, 27. Rzeszów, 28. Sanok, 29. Tarnobrzeg, 30. Tłumacz, 31. Wadowice, 32. Wieliczka, 33. Żywiec.

Grupa powiatów zasadniczo przychylnych organizacji publicznego pośrednictwa pracy powiększyła się w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym o jeden powiat mianowicie husiatyński.

W grupie tej odróżnić wypada następujące cztery kategorie powiatów:

1. Dwa powiaty, w których odnośna uchwała Rady powiatowej nie została dotychczas wykonaną (Husiatyn i Ropczyce).

2. Sześć powiatów, w których biuro pracy założono wprawdzie ale następnie po pewnym czasie zwinięto.

Do wymienionych w poprzednich sprawozdaniach pięciu powiatów tej kategorii (Bochnia, Buczacz, Chrzanów, Jarosław i Rzeszów) przybył w okresie sprawozdawczym powiat drohobycki, w którym biuro (otwarte 1. kwietnia 1906 r.) zwinięto z dniem 31. grudnia 1909.

Obowiązująca ustawa wychodzi z założenia, że biuro pracy raz założone może doznać tylko przerwy w swym funkcjonowaniu, nie przewiduje zaś wcale definitywnego zamknięcia biura. Przewiduje mianowicie tylko zawieszenie biura w urzędowaniu aż do reorganizacji biura, które może zarządzić c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, tudzież czasowe zwinięcie biura na podstawie uchwały Rady powiatowej, zatwierdzonej przez Wydział krajowy. Podobnie jak poprzednio wymienionych pięć biur tej kategorii, tak też i biuro drohobyckie zostało czasowo zwinięte z inicjatywy swej przełożonej władzy lokalnej. Podobnie też, jak w poprzednich analogicznych wypadkach, Wydział krajowy godził się z konieczności z tem zarządzeniem władzy bezpośrednio nad biurem przełożonej, akcentując prowizoryczny tylko charakter tego zarządzenia.

3. W trzech powiatach nie utworzono własnego biura, lecz przyłączono powiat do okręgu działalności sąsiedniego biura, mianowicie Żywiec do biura w Oświęcimiu, a powiaty Kraków i Wieliczka do biura miejskiego w Krakowie.

W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym zmniejszyła się liczba powiatów, korzystających z biur sąsiednich i do ich okręgów należących o dwa powiaty, które utworzyły własne biura. Mianowicie: Wadowice wystąpiły ze związku z Białą i Żywcem, a Jaworów wystąpił ze spółki z Cieszanowem.

4. Wreszcie dopiero reszta tj. 22 powiatów posiada w r. 1910 własne, samoistne, czynne biura pracy. Są to powiaty:

1. Biała, 2. Brody, 3. Cieszanów, 4. Dąbrowa, 5. Gorlice, 6. Jaworów (od 15/I. 1910), 7. Kałusz, 8. Kolbuszowa, 9. Kołomyja, 10. Kosów, 11. Limanowa, 12. Łańcut, 13. Mościska, 14. Myślenice, 15. Nisko, 16. Nowy Sącz, 17. Nowy Targ, 18. Podhajce, 19. Sanok, 20. Tarnobrzeg, 21. Tłumacz, 22. Wadowice od (15/II. 1910).

Do końca zaś r. 1909 lista biur czynnych (23 a mianowicie 2 miejskich i 21 powiatowych) ogłoszona w zeszłorocznym sprawozdaniu pozostała bez zmiany,

Obecnie tj. z dniem 1. lipca 1910, mamy w kraju 24 czynnych na zasadach obowiązującej ustawy zorganizowanych biur pracy, mianowicie wymienione na wstępie 2 biura miejskie we Lwowie i Krakowie tudzież 22 biur powiatowych wyżej wymienionych. W porównaniu więc z r. 1909 przybyło jedno biuro, mianowicie w miejsce zwiniętego w Drohobyczu przybyły biura w Jaworowie i Wadowicach. Jedno biuro powiatowe (białskie w Oświęcimiu) służy równocześnie sąsiedniemu powiatowi (żywieckiemu). Okręg biura miejskiego w Krakowie obejmuje miasto Kraków i powiaty Kraków i Wieliczka. Dwa biura miejskie więc obejmują okręgi 2 miast i 2 powiatów, 22 biur powiatowych obejmuje 23 powiatów, razem więc 24 biur obejmuje 27 okręgów administracyjnych tj. 2 miasta stołeczne i 25 powiatów.

Pomimo więc, że w porównaniu z r. 1909 liczba biur powiększyła się w r. 1910 o jedno (wzrosła z 23 na 24), to jednak okręg, na który rozciąga się działalność tych biur, skurczył się w rezultacie o jeden powiat. Przeważna większość kraju, na którą się składa 49 autonomicznych powiatów, nie jest faktycznie objęta organizacją publicznego pośrednictwa pracy. Objaw to tem ujawniejszy, że i wśród 25 powiatów tą organizacją objętych objawia się tendencya do wyłamania się z tej organizacji już to w postaci zwinięcia biur własnych (Dąbrowa, Nowy Sącz, Podhajce) już to wystąpienia ze spółki z innymi ciałami (Wieliczka).

Wykaz czynnych biur pracy wedle stanu z 1. lipca br. zawiera alegat 1. niniejszego sprawozdania.

II. Ruch w Biurach pracy w 1909 r.

Załącznik 2. niniejszego sprawozdania zawiera zestawienie najważniejszych dat, ilustrujących działalność biur pracy w ubiegłym roku. Al. II.

Do chwili zamknięcia sprawozdania nie nadeszły tych dat biura w Nisku i Podhajcach.

W porównaniu z poprzednimi laty przedstawiają się te daty z 21 biur nadesłane następująco :

Rok	Biur pracy	Zgłoszeń pracodawców	Zgłoszeń szukających pracy	Skutecznych pośrednictw
1905	15	11.882	12.629	4.165
1906	20	33.967	15.707	12.098
1907	24	63.844	32.556	26.156
1908	23	49.986	34.574	27.653
1909	21	42.545	38.639	26.294

Zmniejsza się więc w dalszym ciągu, choć już nie tak gwałtownie, liczba zgłoszeń miejsc wolnych ze strony pracodawców, natomiast podnosi się również w dalszym ciągu liczba zgłoszeń poszukujących pracy. Spadła wreszcie po raz pierwszy od czasu istnienia biur ogólna liczba skutecznych pośrednictw przez biura przeprowadzonych.

Daty z dwóch biur, wyżej wymienionych, a w tem zestawieniu nie uwzględnione nie mogłyby wpłynąć na zmianę tej najogólniejszej charakterystyki ruchu zgłoszeń i pośrednictw w biurach w roku zeszłym.

W najlepszym razie pozwoliłyby na stwierdzenie *status quo* w miejsce stwierdzonego cofnięcia się cyfry skutecznych pośrednictw.

Popyt zagraniczny jest zawsze jeszcze przeszło dwa razy tak wielki jak popyt krajowy. W poprzednich latach był blisko trzy razy tak wielki.

I tak zgłoszono miejsc wolnych :

w roku :	w kraju :	za granicą :
1905	4.689	7.193
1906	11.864	22.103
1907	16.586	47.258
1908	13.190	36.796
1909	13.770	28.775.

Na 100 zgłoszonych w biurach miejsc wolnych było :

w roku :	w kraju :	za granicą :
1905	39	61
1906	35	65
1907	26	74
1908	26	74
1909	32	68.

Podczas gdy w r. 1907 i 1908 na 4 miejsca wolne w biurach były 3 zagraniczne a 1 w kraju, to w r. 1909 na 3 miejsca wolne były 2 zagraniczne a 1 w kraju.

Na zmniejszenie się ogólnej liczby zgłoszeń pracodawców złożyło się stosunkowo dość znaczne odsunięcie się od naszych biur pracodawców zagranicznych, przy równoczesnym nieznacznym wzroście zamówień ze strony pracodawców krajowych. Ubytek wynosił 8.021 miejsc wolnych zagranicą (22%), zgłoszeń wolnych miejsc w kraju przybyło tylko 580 (4%).

O ile daty odnoszące się do popytu są wcale ściśle, biura bowiem rejestrują z reguły wszystkie zgłoszenia miejsc wolnych z wyjątkiem chyba tylko takich, których załatwienie z góry uważają za wykluczone, o tyle daty o podaży nie dają wiernego obrazu faktycznego stanu rzeczy, gdyż biura z reguły odwrotnie znowu te tylko zgłoszenia szukających pracy wciągają w ewidencję, które mają nadzieję załatwić. O ile więc każde niemal zamówienie pracodawcy figuruje w wykazach biur, o tyle wykazana cyfra zgłoszeń szukających pracy jest bezwarunkowo znacznie niższą od cyfry faktycznych takich zgłoszeń.

Z tem zastrzeżeniem stwierdzamy, że na wykazany wyżej ogólny wzrost liczby miejsc poszukiwanych złożył się wzrost liczby robotników, szukających za pomocą naszych biur pracy w kraju wraz z równoczesnym zmniejszeniem się liczby robotników żądających od tych biur pracy za granicą.

Wynika to z następującego zestawienia:

Szukających pracy było

w roku :	w kraju :	za granicą :
1905	3.958	8.671
1906	5.669	10.038
1907	10.725	21.831
1908	9.490	25.084
1909	14.752	23.887

Na 100 zgłaszających się robotników żądało pracy

w roku :	w kraju :	za granicą :
1905	31	69
1906	36	64
1907	33	67
1908	27	73
1909	38	62

O ile więc w dwóch ostatnich latach 1907 i 1908 wzrastał procent robotników szukających pracy za granicą a obniżało się analogiczne poszukiwanie miejsc w kraju, o tyle rok 1909 wykazuje pewien zwrot na tem polu, mianowicie od założenia biur procent najniższy zgłoszeń po pracę zagranicą, najwyższy zgłoszeń po pracę w kraju. Jeśli w r. 1908 na 10 zgłaszających się do biur robotników 7 żądało pracy za granicą a tylko 3 w kraju, to w r. 1909 już 4 żądało pracy w kraju a 6 za granicą.

Tak więc cyfry zarówno popytu jak i podaży pracy wykazują na ogół pewien postęp w naszych biurach, pewne nachylenie się ku pośrednictwu krajowemu. Zawsze jednak zarówno zamówienia zagranicznych pracodawców jak i zgłoszenia robotników po pracę zagranicę wybijają się w biurach, na ogół biorąc, na pierwszy plan. Przewyższają bowiem przeszło względnie blisko w dwójnasób tak cyfrę zamówień pracodawców krajowych jak i cyfrę robotników zgłaszających się po pracę w kraju.

Stosunek popytu do podaży pracy poprawił się.

Na 100 wolnych miejsc przypadało mianowicie:

w r. 1905	—	107	szukających	pracy
" "	1906	—	46	" "
" "	1907	—	51	" "
" "	1908	—	69	" "
" "	1909	—	91	" "

Poprawa w stosunku podaży do popytu wynikła ze znacznego przyrostu zgłoszeń robotników i równoczesnego zmniejszenia się zgłoszeń miejsc wolnych. Stosunek ten jest zawsze jeszcze, acz w znacznie mniejszym stopniu, nie korzystnym dla pracodawców, a korzystnym dla robotników. Jeśli jednak zważymy że robotnicy faktycznie zgłaszają się do biur w znacznie większej liczbie i tylko dla braku zbieżności zapotrzebowania i podaży w poszczególnych zawodach, okresach i biurach nie bywają ich zgłoszenia przyjmowane, stwierdzić się musi, że stosunek podaży do popytu nie jest dla pracobierców tak korzystnym, jakby z tych cyfr wynikało.

Stosunek podaży pracy do popytu w kraju i zagranicą przedstawia się następująco:

Na 100 miejsc wolnych przypadają szukających pracy:

w roku:	w kraju:	zagranicą:
1905	84	120
1906	48	45
1907	65	46
1908	72	68
1909	107	83

W kraju więc zmienił się ten stosunek bardzo wybitnie na niekorzyść robotników, a na korzyść pracodawców. Jest to wynikiem przyrostu bardzo znacznego (56%) zgłoszeń szukających pracy a bardzo małego (4%) zgłoszeń miejsc wolnych. W rzeczywistości zaś podaż była jeszcze większą, przewyższała więc znacznie zapotrzebowanie.

Zagraniczne zgłoszenia miejsc wolnych zmniejszyły się o 8.021 miejsc, robotników zaś zgłosiło się tylko o 1 197 mniej po pracę zagranicą. Dlatego też stosunek zgłoszeń pracodawców zagranicznych i robotników zagranicą szukających pracy poprawił się również na korzyść pracodawców, pogorszył się zaś dla robotników, zwłaszcza jeśli uwzględnimy robotników nie zapisanych. Podaż więc jest i tu większą faktycznie od zapotrzebowania. Do biur wpływa w rzeczywistości na ogół biorąc znacznie więcej zgłoszeń szukających pracy zagranicą aniżeli zgłoszeń miejsc wolnych za granicą. Korzystna zaś cyfra stosunkowa tych zgłoszeń do miejsc wolnych (83 do 100) powyżej wykazana wynika tylko z tego, że biura z góry rezygnują z załatwienia pewnej liczby zgłoszeń robotniczych i wcale ich nie rejestrują. Jakkolwiek więc stosunek podaży do popytu w kraju i zagranicą przedstawia się wedle powyższych cyfr odmiennie (107: 100 i 83: 100), to jednak w rzeczywistości stosunek ten dla zagranicy nie odbiega znów tak bardzo od analogicznego stosunku w kraju. Poszczególne grupy zawodowe wykazują oczywiście bardzo rozmaite pod tym względem stosunki.

Stosunek miejsc wolnych i poszukiwanych do obsadzonych daje właściwą miarę skutecznej działalności biur i dlatego z wszystkich cyfr statystyki biur pracy najwięcej wzbudza interesu.

Skutecznych pośrednictw było:

w roku:	w kraju:	zagranicą:	razem:
1905	1.030	3.135	4.165
1906	2.420	9.678	12.098
1907	5.564	20.592	26.156
1908	5.633	22.020	27.653
1909	7.612	18.682	26.294

Zmniejszyła się więc ogólna liczba skutecznych pośrednictw, w szczególności podniosła się w dalszym ciągu liczba pośrednictw skutecznych w kraju, natomiast po raz pierwszy od czasu istnienia biur zmniejszyła się liczba takich pośrednictw za granicę. Pomimo to liczba skutecznych pośrednictw zagranicznych wynosiła zawsze jeszcze $\frac{7}{10}$ wszystkich skutecznych pośrednictw.

Na 100 miejsc wolnych obsadzono.

w roku:	w kraju:	zagranicą:	łącznie:
1905	22	44	35
1906	20	44	36
1907	33	43	41
1908	43	60	55
1909	55	65	62

Skuteczność pośrednictwa biur wobec pracodawców podniosła się w ogóle i w szczególności tak wobec pracodawców krajowych jak zagranicznych i to w wyższym jeszcze stopniu wobec krajowych, bo o 12% niż zagranicznych (tylko o 5%). Zawsze jeszcze jednak biura nasze pracują skuteczniej dla zagranicznych pracodawców niż dla krajowych, jakkolwiek różnica w skuteczności tej zmniejszyła się w ostatnim roku, wynosiła bowiem tylko 10%, (w r. 1908 — 17%). Zawsze też jeszcze skuteczność pośrednictwa wobec pracodawców w ogóle i w szczególności wobec pracodawców tak krajowych zwłaszcza jak i zagranicznych jest nie dość wystarczającą. Na 100 miejsc wolnych zgłoszonych do biur 38 pozostało nie obsadzonych. Procent ten polepsza się wprawdzie do 35 niezałatwionych zgłoszeń zagranicznych, pogarsza się jednak wobec pracodawców krajowych, którym biura na 100 zgłoszonych miejsc 45 nie obsadziły.

Na 100 poszukujących pracy otrzymało ją

w roku :	w kraju :	zagranicą :	łącznie :
1905	26	36	33
1906	43	96	77
1907	52	94	80
1908	59	88	80
1909	52	78	68

Zmniejszyła się więc skuteczność pośrednictwa biur wobec robotników i to zarówno wobec poszukujących pracy w kraju jak i zagranicą. Skuteczność pośrednictwa jest stale znacznie (o 26%) większą wobec zgłoszeń poszukujących pracę za granicą niż wobec poszukujących pracy w kraju. Na ogół też wystarczającą jej nazwać nie można, zwłaszcza jeśli się uwzględni robotników po pracę się zgłaszających a w powyższych cyfrach nie wykazanych. Z zarejestrowanych przez biura robotników zgłaszających się po pracę w kraju otrzymywał ją co drugi, za granicą zaś otrzymało pracę trzech na czterech zgłaszających się.

Pomimo więc że w r. 1909 poprawiła się skuteczność pośrednictwa biur wobec pracodawców a pogorszyła się wobec poszukujących pracy, to zawsze jeszcze, na ogół biorąc pracują biura skuteczniej w stosunku do robotników niż pracodawców. Różnica ta jednak, dość znaczna w ostatnich trzech latach (w r. 1908 wynosiła 25%) zmalała w r. 1909 do 6%. Najskuteczniej pośredniczą biura poszukujących pracy za granicą (78%), już mniej skutecznie obsadzają miejsca wolne za granicą (65%), jeszcze mniej skuteczniej obsadzają miejsca wolne w kraju (55%) a najmniej skutecznie pośredniczą poszukujących pracy w kraju (52%). Cyfry te ilustrują również tę przewagę pośrednictwa zagranicznego nad krajowym w naszych biurach, o której poprzednio już mówiliśmy.

III. Koszta utrzymania Biur pracy w r. 1909.

Utrzymanie wszystkich 23 biur w r. 1909 kosztowało 97.776 K 72 h.

W porównaniu z r. 1908 wzrósł ten koszt o 3.029 K 56 h. Uwzględniwszy jednakże należy, że w r. 1908 Urząd pracy we Lwowie nie należał jeszcze do biur pracy na zasadzie obowiązującej ustawy zorganizowanych, dlatego też wydatki na utrzymanie tego Urzędu nie były wliczone do sumy kosztów utrzymania wszystkich biur w r. 1908. Zważywszy zaś, że wydatki na Urząd lwowski w r. 1909 wyniosły 12.157 K 84 h wypada stwierdzić, że w rezultacie koszt utrzymania reszty tj. 22 biur w r. 1909 wyniósł o 9.128 K 28 h tj. o 10% mniej w porównaniu z r. 1908.

Wydatki na biura wyniosły okrągło:

w r. 1905	15 biur	26.016 K
" " 1906	19 "	45.677 "
" " 1907	23 "	77.807 "
" " 1908	22 "	94.747 "
" " 1909	23 "	97.777 "

Al. III. Wysokość kosztów utrzymania poszczególnych biur w r. 1909 tudzież sposób ich pokrycia zawiera tabela, stanowiąca załącznik 3. niniejszego sprawozdania. Na tem miejscu ograniczamy się do podniesienia najogólniejszych i najważniejszych tylko momentów.

Na pokrycie wydatków na biura służy przede wszystkim dochód z opłat od pracodawców. Wysokość opłat oznacza w myśl ustawy dla wszystkich biur Wydział krajowy. Dochód z nich okrągło w koronach przedstawia się następująco:

od pracodawców

w roku :	krajowych :	zagranicznych :	razem
1905	1.168	6.149	7.317
1906	2.314	18.324	20.638
1907	7.625	48.447	56.072
1908	8.952	76.791	85.743
1909	7.304	68.747	76.051

Urząd pracy we Lwowie w myśl statutu nie pobiera wcale opłat od pracodawców krajowych, od pracodawców zaś zagranicznych nie pobrał w r. 1909

opłat, tak że żadnego dochodu z opłat w tym roku nie wykazuje. Z drugiej zaś strony wysokość opłat w latach 1908 i 1909 była jednakową. Wobec tego wymienione wyżej cyfry dochodu z opłat w r. 1908 i 1909 odnoszą się do tych samych 22 biur, pobierających w obu latach opłaty w tej samej wysokości.

Dochód z opłat spadł w r. 1909 i to zarówno od pracodawców krajowych jak zagranicznych.

Podobnie jak w r. 1908 wpłynęło $\frac{9}{10}$ dochodu z opłat od pracodawców zagranicznych, $\frac{1}{10}$ tylko od pracodawców krajowych.

Wobec tego, że dochody własne wszystkich biur z opłat przyniosły 76.051 K a wydatki wyniosły 97.777 K, okazał się niedobór ogólny w kwocie 21.726 K, większy o 12.720 K od analogicznego niedoboru w r. 1908. Wobec tego jednak, że każde biuro jest osobną jednostką administracyjną i gospodarczą, że nadwyżki dochodu jednych biur nie bywają obracane na pokrycie niedoboru drugich biur, wyniósł faktyczny wydatek funduszy publicznych tj. krajowego, miejskich i powiatowych na pokrycie tego niedoboru:

w r. 1908 — 24.130 K

„ „ 1909 — 33.961 „

Wydatek z tych funduszy publicznych na pokrycie niedoboru biur pracy wyniósł:

w r. 1905	— 18.492 K	tj. 70%	ogółu wydatków na Biura
„ „ 1906	— 24.167 „	„ „ 53%	„ „ „
„ „ 1907	— 27.697 „	„ „ 36%	„ „ „
„ „ 1908	— 24.130 „	„ „ 25%	„ „ „
„ „ 1909	— 33.961 „	„ „ 35%	„ „ „

Wydatek wzrósł więc w cyfrze bezwzględnej i procentowej w tej ostatniej po raz pierwszy od czasu istnienia biur. Tłumaczy się to przede wszystkim wciągnięciem w tym roku do ustawowej organizacji Urzędu pracy we Lwowie, który nie przyniósł żadnego dochodu, kosztował natomiast 12.158 K. Niedobór w miejsce zeszłorocznych nadwyżek wykazały biura w Oświęcimiu (pokrywany od r. 1909. począwszy w $\frac{5}{6}$ przez fundusz krajowy a w $\frac{1}{6}$ przez fundusz powiatowy) i Tłumaczu. Wszystkie inne biura wykazały albo mniejsze niedobory z wyjątkiem nieznaczącym Sanoka) w porównaniu z r. 1908, albo też równowagę dochodów i wydatków, względnie brak zarówno wydatków jak i dochodów albo też nadwyżkę dochodów nad wydatkami (w 5 biurach w łącznej kwocie 18 581 K)

Przeciętny koszt jednego pośrednictwa wzrósł nieco. Wyniósł mianowicie:

w r. 1905	— 6 K 25 h
„ „ 1906	— 3 „ 77 „
„ „ 1907	— 2 „ 97 „
„ „ 1908	— 3 „ 43 „
„ „ 1909	— 3 „ 55 „

IV. Krajowe Biuro pracy.

Z działalności Krajowego Biura pracy w okresie sprawozdawczym wymieniamy następujące czynności:

Lustracje Biur pracy odbyły się następujące:

rok 1909	— 7 października	w Oświęcimiu,
	26	„ w Kołomyi,
	27	„ w Kosowie,
	29	„ w Tłumaczu,
	30	„ w Podhajcach
	25 i 26 listopada	w Myślenicach,
	26 i 29	„ w Limanowej,
	27, 28 i 30	„ w Nowym Sączu,
	30	„ w Gorlicach,
	1 grudnia	w Sanoku,
	2	„ w Drohobyczu,
	3 i 4	„ w Kałuszu,
	15—20	„ w Krakowie,
	21	„ w Oświęcimiu,

rok 1910 —	8	marca	w Kałuszu,
	9	"	w Kołomyi.
	10	"	w Kosowie,
	11	"	w Tłumaczu,
	12	"	w Podhajcach,
	21	"	w Brodach,
	22	"	w Jaworowie,
	23	"	w Cieszanowie,
	7	kwietnia	w Krakowie,
	8	"	w Oświęcimiu,
	9	"	w Wadowicach,
	10	"	w Myślenicach,
	11	"	w Nowym Targu,
	12	"	w Limanowej,
	12	"	w Nowym Sączu,
	18	"	w Kolbuszowie,
	19	"	w Dąbrowie,
	20	"	w Tarnobrzegu,
	21	"	w Nisku,
	22	"	w Łańcucie,
	23	"	w Mościskach.

Zakres działania Krajowego Biura pracy w kierunku nadzorczym doznał w okresie sprawozdawczym ważnego rozszerzenia. Z inicjatywy mianowicie Wydziału krajowego c. k. Namiestnictwo reskryptem z 24. lipca 1909 l. 12.230/pr. zwróciło uwagę wszystkich władz przemysłowych pierwszej instancji na to, że celem wykonywania skutecznej kontroli nad koncesyonowanymi prywatnymi biurami stręczenia służby i posad byłoby wskazane przybieranie do kontroli tych zakładów urzędników publicznych biur pośrednictwa pracy w charakterze doradczego organu fachowego. C. k. Namiestnictwo poleciło więc wszystkim c. k. Starostwom i Magistratom obu stołecznych miast, by w razie potrzeby wykonania kontroli wymagającej fachowej znajomości techniki pośrednictwa zwłaszcza zagranicznego zwracały się do Wydziału krajowego o delegowanie do tej czynności urzędników publicznych biur pośrednictwa pracy. Koszta podróży urzędników tych przyjął Wydział krajowy na fundusz krajowy, podejmując się zarazem obowiązku delegowania urzędników w miarę możliwości i rozporządzalnych sił biurowych.

Na tej podstawie interweniowali urzędnicy Krajowego Biura pracy przy lustracji agencji prywatnych w Jarosławiu i Stanisławowie.

Po myśli obowiązującej ustawy mogą publiczne biura pracy wysłać robotników po za granicę kraju tylko za wiedzą i pozwoleniem Krajowego Biura pracy. W tym celu w myśl instrukcyi mają te biura obowiązek przedkładania Krajowemu Biuru każdego zamówienia pochodzącego od pracodawcy zagranicznego. W ten sposób wykonuje Krajowe Biuro kontrolę a zarazem otrzymuje gwarancję, że robotnicy z naszego kraju za pośrednictwem biur publicznych tylko na dobrych warunkach zagranicą pracę przyjmują. Powtórę w myśl zarządzeń Krajowego Biura każdy robotnik otrzymujący przez biuro pracę zagranicą dostaje do rąk podpisany przez pracodawcę kontrakt, zawierający szczegółowo wyliczone wszystkie warunki umowy. Odpis zaś kontraktu pozostaje w aktach biura, umożliwiając biuru w każdej chwili skuteczną najczęściej w razie potrzeby interwencyę na korzyść robotnika wobec pracodawcy, względnie władz zagranicznych.

Al. IV i V.

Załączniki 4. i 5. niniejszego sprawozdania podają w formie tabelarycznej liczbę robotników wysłanych przez poszczególne biura do poszczególnych krajów zagranicznych w r. 1909 i w pierwszych pięciu miesiącach r. 1910.

Nie wdając się w bliższy rozbiór tych dat, ograniczamy się do następującego zestawienia :

W r. 1909 wysłały biura 18.682 robotników za granicę kraju a mianowicie :

Do innych krajów austro-węgierskiej	robotników
monarchii	5.189 tj. 28 ⁰ / ₆
do Niemiec	10.368 " 55 "
do innych państw	3.125 " 17 "

Nie są tu policzeni robotnicy wysłani przez biura w Nisku i Podhajcach. W r. 1910 wysłały biura w pierwszych pięciu miesiącach roku 18.062 robotników a mianowicie :

do innych krajów austro-węgierskiej monarchii	robotników
	5.124 tj. 28%
do Niemiec	11.393 „ 63 „
do innych państw	1.545 „ 9 „

Wśród krajów monarchii austro-węgierskiej największą liczbę robotników zatrudniły za pośrednictwem naszych biur Czechy (w r. 1909 — 3.230 a w r. 1910 3.689 robotników tj. 17% względnie 20% ogółu zagranicę wysłanych robotników a 62% względnie 72% robotników do krajów monarchii wysłanych).

W Niemczech największą liczbę robotników zatrudnili za pośrednictwem naszych biur pracodawcy pruscy (w r. 1909 — 9.980 a w r. 1910 — 10.895 robotników tj. 53% względnie 60% ogółu za granicę wysłanych robotników a 96% robotników wysłanych w obu tych latach do Niemiec.

Z innych państw europejskich poza Austro-Węgrami i Niemcami mają biura nasze dotychczas bardzo mało zgłoszeń miejsc wolnych i tem samem mało pośrednictw. I tak wysłały biura robotników: wr. 1909 wr. 1910

do Francji	589	31
„ Danii	917	804
„ Szwecyi	176	—
„ Rosyi	38	62
„ Rumunii	1405	648

Wraz z założeniem Agencji swej w Nancy, w miejsce zwiniętej Agencji tamtejszej Krajowego Biura pracy, przejęło Polskie Towarzystwo emigracyjne stosunki tej Agencji z pracodawcami francuskimi, którym też w r. 1910 bezpośrednio przez własne swe biuro pośrednictwa pracy robotników z naszego kraju stręczyło.

Pośrednictwo robotników do Czech rozwija się bardzo pomyślnie dzięki współdziałaniu obustronnych krajowych organizacyj publicznego pośrednictwa w Czechach i Galicyi. W r. 1909 sprowadzili rolnicy czescy za pośrednictwem swego Krajowego Biura pracy i naszych biur 2.114 robotników z Galicyi. Resztę robotników do Czech w r. 1909 wysłały nasze biura za pośrednictwem prywatnych agencji czeskich względnie wprost na zamówienie samych pracodawców. W r. 1910 przyszedł do skutku układ pomiędzy Wydziałami krajowymi czeskim i galicyjskim, na mocy którego czeskie Krajowe Biuro pracy zobowiązało się sprowadzać robotników z Galicyi tylko za pośrednictwem galicyjskich publicznych biur pracy, w zamian za to zaś galicyjskie Krajowe Biuro pracy zobowiązało się imieniem galicyjskich publicznych biur pracy, że biura te dostarczać będą robotników do Czech tylko za pośrednictwem Krajowego czeskiego Biura pracy z wyjątkiem kontraktów zawierających warunki lepsze od normalnych, które mogą biura załatwiać wprost z pominięciem pośrednictwa Krajowego czeskiego Biura. W r. 1910 też wszyscy, z bardzo małymi tylko wyjątkami, robotnicy zostali wysłani przez nasze biura do Czech na kontrakty i za pośrednictwem Krajowego czeskiego Biura pracy.

Prócz robotników rolnych sezonowych, dla których warunki podane w zeszłorocznem sprawozdaniu nie uległy zmianie, pośredniczyły nasze biura do Czech także roczną czeladź folwarczną męską i żeńską (z reguły małżeństwa lub rodzinności) tudzież niezamężną czeladź roczną do mniejszych gospodarstw włościańskich.

Ułożono w porozumieniu pomiędzy obustronnymi organizacjami krajowymi następującą miesięczną płacę dla czeladzi na pierwszym miejscu wspomnianej :

	od $\frac{1}{1}$ do $\frac{31}{5}$	do $\frac{31}{8}$	do $\frac{31}{12}$
1. parobcy wyjeżdżający w pole ale nie karmiący bydła	20 K	25 K	20 K
2. parobcy wyłącznie tylko karmiący bydło lub karmiący i wyjeżdżający w pole	25 „	30 „	25 „
3. kobiety	20 „	25 „	20 „

Nadto otrzymują ci robotnicy zwyczajowe napiwki i całe utrzymanie wraz z kosztami podróży z Oświęcimią i do Oświęcimią.

Dla czeladzi rocznej do gospodarstw włościańskich przyjęto płacę miesięczną dla parobków od 14 do 24 K a dla dziewcząt od 16 do 20 K wraz z całym utrzymaniem i kosztami podróży od granicy i z powrotem do granicy.

Krajowe Biuro nawiązało też stosunki z niemieckim Towarzystwem rolniczym dla Margrabstwa Morawii w Bernie, które z początkiem b. r. utworzyło własne biuro pośrednictwa pracy i zwróciło się acz zbyt późno po bardzo małą zresztą liczbę robotników z Galicyi do Krajowego Biura Towarzystwo powyższe przyjęło imieniem swych członków warunki podyktowane mu przez Krajowe Biuro a polegające na kombinacji analogicznych warunków czeskich i śląskich. Uzasadniona też jest nadzieja, że w roku przyszłym ten dział pośrednictwa rozwinie się należycie.

Obowiązujące od 1. stycznia 1910 rozporządzenie w sprawie opłat od pracodawców, które wogóle zniżono, zawiera alegat 6. niniejszego sprawozdania.

Podobnie jak w r. 1908 w sposób też w ostatniem sprawozdaniu szczegółowo przedstawiony, zorganizowało Krajowe Biuro pracy także i w r. 1909 pośrednictwo pracy dla urlopników w.

Wyniki tego pośrednictwa w porównaniu z r. 1908 były następujące:

Zgłoszono miejsc wolnych:	r. 1908	r. 1909
a) w rolnictwie i pokrewnych zawodach	121	280
b) w rzemiośle	16	30
c) w fabrykach	146	11
d) w służbie domowej	4	7
e) w robotach ziemnych	800	580
f) w innych wyżej nie wymienionych zawodach	26	23

Razem 1.113 931

Na podstawie rozesłanych do poszczególnych oddziałów wojskowych list wolnych miejsc dla urlopników, zgłosiło się do pracodawców 233 (w r. 1908—259) szukających pracy urlopników, z których wstąpiło do pracy 100 (w r. 1908—25). W rzeczywistości cyfry te są nieco jeszcze wyższe wobec tego, że część pracodawców w liście miejsc wolnych pomieszczonych nie odpowiedziała Krajowemu Biuru pracy na kwestyonaryusz w sprawie skuteczności tego pośrednictwa.

Sprawozdania niniejszego nie może zakończyć Wydział krajowy, nie wskazawszy ponownie z całym naciskiem na konieczność powzięcia przez Wysoki Sejm decyzji w sprawie reformy biur pracy. Także ubiegły rok zaznaczył się z przyczyn w poprzedniem sprawozdaniu wymienionych wybitnym zastojem w kierunku niezbędnych ulepszeń w poszczególnych biurach pracy, wzmoczoną tendencją do zwijania biur, ociąganiem się wreszcie z założeniem biur w tych nawet powiatach, których Reprezentacye uchwały już były biura założyć. Zmniejszył się też w b. r. obszar kraju, organizacją publicznego pośrednictwa pracy objęty. Stan taki przedstawia niemałe dla interesu publicznego niebezpieczeństwo i budzi uzasadnione obawy.

Wydział krajowy zamyka więc niniejsze sprawozdanie odwołaniem się i prośbą do Wysokiego Sejmu o uchwalenie projektu ukrajowienia biur pracy przedłożonego w r. 1908 (Nr. 74 alegatów tego roku) i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy, Sejm przyjmuje do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Stanisław Dąbski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

WYKAZ CZYNNYCH BIUR PRACY

wedle stanu z 1. lipca 1910.

Biuro (Urząd) pracy	Uchwała Rady powiatowej względ. miejskiej	Zatwierdzenia statutu	Dzień otwarcia	U w a g i	
1. Brody . . .	18. stycz. 1904	10. lutego 1905	3 stycz. 1903	zreorganizowane następnie na zasa- dach obowiązującej ustawy z r. 1904.	
2. Cieszanów . . .	8. paździer. 06	7. listopada 06	1. grudnia 06		
3. Dąbrowa . . .	6. „ 06	15. kwietnia 08	1. sierpnia 07		
4. Gorlice . . .	11. marca 05	24. październ. 06	1. stycznia 07		
5. Jaworów . . .	10. grudnia 08	18. „ 09	15. „ 10		
6. Kałusz . . .	15. czerwca 05	15. listopada 05	1. marca 06		
7. Kolbuszowa . . .	21. „ 06	19. październ. 06	30. maja 1900	zreorganizowane następnie na zasa- dach obowiązującej ustawy z r. 1904.	
8. Kołomyja . . .	20. grudnia 04	10. lutego 05	15. stycznia 05		
9. Kosów . . .	12. „ 05	3. maja 06	1. maja 06	dla m. Krakowa i pow. Krakowskie- go i Wielickiego.	
10. Kraków . . .	6. maja 06	14. lipca 06	20. stycznia 07		
11. Limanowa . . .	8. listopada 04	5. stycznia 05	10. lutego 05	zreorganizowane następnie na zasa- dach obowiązującej ustawy z r. 1904.	
12. Lwów miasto	16. lipca 08	10. listopada 08	1. wrześn. 1899		
13. Łańcut . . .	29. grudnia 04	10. lutego 05	1. lutego 05		
14. Mościska . . .	20. „ 04	23. „ 05	1. marca 05		
15. Myślenice . . .	17. „ 04	10. „ 05	22. lutego 05		
16. Nisko . . .	16. „ 04	10. „ 05	25. „ 05		
17. Nowy Sącz	26. stycznia 06	10. paździer. 06	3. listopada 06		
18. Nowy Targ	4. „ 08	8 lipca 08	8. kwietnia 08		
19. Oświęcim . . .	25. listopada 04	1. lutego 05	9. lutego 05		dla powiatów Biała i Żywiec.
20. Podhajce . . .	20. lutego 06	3. maja 06	1. stycznia 07		
21. Sanok . . .	15. grudnia 04	10. lutego 05	20. lutego 05	zreorganizowane następnie na zasa- dach obowiązującej ustawy z r. 1904.	
22. Tarnobrzeg	30. „ 04	10. „ 05	1. listopad. 1900		
23. Tłumacz . . .	11. sierpnia 05	3. grudnia 05	31. paździer. 06		
24. Wadowice . . .	16. stycznia 09	13. paździer. 05	15. lutego 10		

Powiat ten otrzymał już
w r. 1905 zatwierdzenie
statutu własnego Biura,
z którego skorzystał
wszakże dopiero w r. 1910
na podstawie zacytowa-
nej uchwały Rady pow.

Statystyka zgłoszeń i pośrednictw
w publicznych Biurach (Urzędach) pośrednictwa pracy w roku 1909.

L. porządkowa	Biuro (Urząd) pracy	Miejsca wolne (zgłoszenia pracodawców)			Miejsca obsadzone przez skuteczne pośrednictwo			Miejsca poszukiwane (zgłoszenia szukających pracy)		
		w kraju	za granicą	razem	w kraju	za granicą	razem	w kraju	za granicą	razem
1	Brody	558	447	1.005	147	145	292	794	1.633	2.427
2	Cieszanów	23	2.878	2.901	12	2.532	2.544	39	2.532	2.571
3	Dąbrowa	2	25	27	—	25	25	5	25	30
4	Drohobycz	55	—	55	8	—	8	156	—	156
5	Gorlice	323	—	323	96	—	96	147	—	147
6	Kalusz	1.863	4.840	6.703	1.448	840	2.288	1.486	840	2.326
7	Kolbuszowa	33	2.294	2.327	18	2.170	2.188	33	2.170	2.203
8	Kolomyja	62	1.788	1.850	55	1.531	1.586	88	1.727	1.815
9	Kosów	29	1.418	1.447	29	1.090	1.119	29	1.090	1.119
10	Kraków	3.266	3.102	6.368	2.628	3.030	5.658	3.465	3.138	6.603
11	Limanowa	210	1.243	1.453	17	426	443	712	1.223	1.935
12	Lwów	4.975	932	5.907	1.963	47	2.010	5.288	217	5.505
13	Łańcut	693	441	1.134	381	357	738	409	357	766
14	Mościska	405	1.191	1.596	246	1.163	1.409	649	2.774	3.423
15	Myslenice	359	2.011	2.370	225	452	677	387	874	1.261
16	Nisko	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Nowy Sącz	207	325	532	37	196	233	221	202	423
18	Nowy Targ	195	300	495	92	14	106	261	14	275
19	Oświęcim	285	3.487	3.772	145	2.993	3.138	174	2.993	3.167
20	Podhajce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Sanok	210	3	213	56	—	56	386	7	393
22	Tarnobrzeg	8	2.050	2.058	8	1.671	1.679	15	2.071	2.086
23	Tlumacz	9	—	9	1	—	1	8	—	8
	Razem	13.770	28.775	42.545	7.612	18.682	26.294	14.752	23.887	38.639

Liczba robotników wystanych przez Biura pracy za granicę kraju w r. 1909.

L. porządkowa	Biuro (Urząd) pracy	Liczba robotników wystanych przez Biura pracy za granicę kraju w r. 1909.																							
		Bukowina	Śląsk austr.	Morawy	Czechy	Nizsza Austria	Inne kraje austr.	Węgry	Bośnia	Razem monarchia austro-węgierska	Śląsk pruski	Księstwo Poznańskie	Inne wschodnie prowincye pruskie	Zachodnie prowincye pruskie	Razem Prusy	Inne północno-niemieckie państwa	Południowo-niemieckie państwa	Razem Niemcy	Francya	Dania	Szwecya	Rosya	Rumunia	Razem	
1	Brody	—	—	—	78	—	—	—	78	52	—	—	—	52	—	—	—	52	20	—	—	—	—	—	145
2	Cieszanów	—	—	—	305	—	—	—	305	—	—	—	—	2.227	—	—	—	2.227	—	—	—	—	—	—	2.582
3	Dąbrowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
4	Drohobycz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Gorlice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Kalusz	—	—	—	341	—	—	—	341	—	—	—	—	499	—	—	—	499	—	—	—	—	—	—	810
7	Kolbuszowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.993	—	—	—	1.993	—	—	—	—	—	—	1.531
8	Kolomyja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	294	—	—	—	294	—	—	—	—	—	—	1.090
9	Kosów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	421	—	—	—	421	—	—	—	—	—	—	503
10	Kraków	—	—	—	1.054	—	—	—	1.054	—	—	—	—	203	—	—	—	203	—	—	—	—	—	—	3.030
11	Limanowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	—	—	—	47	—	—	—	—	—	—	426
12	Lwów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	—	—	—	47	—	—	—	—	—	—	47
13	Lwów	—	—	—	12	—	—	—	12	—	—	—	—	310	—	—	—	310	—	—	—	—	—	—	357
14	Łowicz	—	—	—	678	—	—	—	678	—	—	—	—	436	—	—	—	436	—	—	—	—	—	—	1.163
15	Miejska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	452	—	—	—	452	—	—	—	—	—	—	452
16	Mysłowice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Nisko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	196	—	—	—	196	—	—	—	—	—	—	196
18	Nowy Sącz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	14
19	Nowy Targ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	187	—	—	—	187	—	—	—	—	—	—	2.993
20	Oświęcim	—	—	—	24	—	—	—	24	—	—	—	—	1.898	—	—	—	1.898	—	—	—	—	—	—	—
21	Podhajce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Sanok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Tarnobrzeg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Thumacz	—	—	—	713	—	—	—	713	9	—	—	—	938	—	—	—	938	—	—	—	—	—	—	1.671
	Razem	106	302	294	3.230	193	55	528	481	5.189	1.987	911	3.417	3.665	9.930	—	388	10.368	589	917	176	38	1.405	18.682	

Alegat V. do sprawozdania Wydziału krajowego. LW. 84.379/1910.

Liczba robotników wysłanych przez Biura pracy za granicę kraju

od 1 stycznia 1910 do 31. maja 1910.

L. porządkowa	Biuro (Urząd) pracy	Bukowina	Śląsk austr.	Morawy	Czechy	Nizsza Austria	Inne kraje austr.	Węgry	Bośnia	Razem monarchia austro-węgierska	Śląsk polski	Księstwo Poznańskie	Inne wschodnie prowincje pruskie	Zachodnie prowincje pruskie	Razem Prusy	Inne północno-miejskie państwa	Miejskie państwa	Razem Niemcy	Francya	Dania	Szwecya	Rosya	Rumunia	Razem
1	Brody	—	—	—	491	—	—	—	—	491	—	1.019	287	118	1.874	5	4	1.888	—	—	—	—	—	1.874
2	Cieszanów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Dąbrowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gorlice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Jaworów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	119	79	539	137	874	—	90	904	—	—	—	—	—	904
6	Katuz	—	—	—	—	—	—	—	—	392	164	769	412	412	412	—	412	412	—	—	—	—	—	804
7	Kolbuszowa	—	—	24	—	—	—	—	—	24	42	—	781	781	1.714	—	179	1.893	—	—	—	—	—	1.917
8	Kołomyja	—	—	—	—	287	—	—	—	287	42	—	—	—	42	—	42	42	—	12	—	—	—	716
9	Kosów	—	—	—	—	—	—	—	451	451	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	813
10	Kraków	—	32	15	289	—	—	—	—	368	—	44	—	102	155	—	—	44	1	26	—	—	—	785
11	Limanowa	—	44	10	—	—	—	—	—	365	58	—	—	—	60	—	—	155	198	—	—	—	—	429
12	Lwów	—	—	—	—	—	—	311	—	—	60	—	—	—	60	—	—	60	—	—	—	—	—	718
13	Łańcut	—	—	—	—	—	—	—	—	150	—	16	12	202	230	12	8	245	—	9	—	—	—	60
14	Mościska	—	—	—	—	—	—	—	—	1.610	46	46	35	130	257	18	—	275	—	—	—	—	—	416
15	Mysłenice	—	—	—	—	—	—	—	—	50	124	—	291	291	415	—	—	415	—	—	—	—	—	1.885
16	Nisko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.196	—	220	571	1.987	—	—	1.987	—	—	—	—	—	465
17	Nowy Sącz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98	—	—	—	98	—	—	98	—	—	—	—	—	98
18	Nowy Targ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	10	—	—	25	—	—	25	—	—	—	—	—	25
19	Oświęcim	—	—	—	—	—	—	—	—	—	162	616	—	427	1.205	—	—	1.287	—	571	—	—	—	1.940
20	Podhajce	—	—	—	—	—	—	—	—	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Sanok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Tarnobrzeg	—	—	—	—	—	—	—	—	733	817	—	—	—	2.003	165	—	2.168	—	—	—	—	—	—
23	Tłumacz	—	—	—	—	—	—	26	—	131	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Wadowice	—	—	—	—	—	—	—	—	131	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	—	186	191	3.689	78	20	624	451	5.124	2.896	1.830	1.812	4.357	10.895	200	298	11.398	31	804	62	648	—	18.062

LW. 147.766/1909.

Rozporządzenie

Wydziału krajowego, w sprawie opłat mających się pobierać w publicznych Biurach pośrednictwa pracy.

Na mocy §. 7. ustawy z dnia 16. marca 1904 (Nr 56 Dz. u. kraj) Wydział krajowy wydaje następujące przepisy dotyczące opłat, mających się pobierać od pracodawców w publicznych Biurach pośrednictwa pracy.

I. Opłaty pracodawców krajowych.

§. 1.

Pośrednictwo dla pracodawców poszukujących uczniów (terminatorów) wszelkiego rodzaju jest zupełnie bezpłatnem.

§. 2.

Opłata za pośredniczenie :

- a) męskiej i żeńskiej czeladzi folwarcznej,
- b) robotników sezonowych rolnych i leśnych,
- c) tudzież robotników ziemnych i górniczych,

wynosi od osoby :

- 2 K w czasie od 1. stycznia do końca lutego ;
- 3 K " " " 1. marca " " kwietnia ;
- 4 K " " " 1. maja " " czerwca ;
- 5 K " " " 1. lipca " " sierpnia ;
- 3 K " " " 1. września " " października ;
- 2 K " " " 1. listopada do końca roku.

O wysokości policzyć się mającej opłaty decyduje termin na który pracodawca zamówił robotnika, chociażby faktyczne dostarczenie robotnika przez Biuro nastąpiło w terminie innym.

§. 3.

Opłata za pośredniczenie oficjalistów, robotników fachowych, najemników dziennych, służby domowej i pracowników wszelkich innych kategorii w §§. 1 i 2 nie wymienionych, wynosi 1 koronę od osoby.

§. 4.

Pracodawca według swego wyboru może zapośredniczonych robotników albo odebrać w siedzibie Biura pracy, albo też zażądać ich odesłania do miejsca pracy bez konwojenta na własną odpowiedzialność.

O ile pracodawca wyraźnie żąda, aby funkcjonaryusz Biura pracy towarzyszył robotnikom w drodze aż do miejsca pracy lub innego wskazanego punktu, uprawnionem jest Biuro pracy zaliczyć z tego tytułu następujące koszty :

- a) biletu kolejowego II. klasą,
- b) rzeczywistego wydatku na furmanki lub fiakry,
- c) dyet po 8 koron za każdą dobę, spędzoną w podróży przez konwojenta.

§. 5.

Oprócz opłat wymienionych w § 2 i 3 i ewentualnych kosztów konwojenta (§. 4.), nie wolno od pracodawcy żądać żadnych innych należytości ani nadatków. W szczególności nie wolno żądać zwrotu kosztów korespondencji pocztowych, telegraficznych i telefonicznych, kosztów wyjazdów ani jakichkolwiek innych wydatków administracyjnych, jakoteż wogóle wydatków połączonych z wyszukiwaniem robotników lub służby. Zwrotu tych wszystkich wydatków nawet za wyrażną zgodą i upoważnieniem pracodawcy nie wolno pobierać.

Zakaz powyższy nie dotyczy zwrotu takich wydatków, które Biuro poczyniło na rzecz robotników za wyraźnem z góry udzielonem upoważnieniem na rachunek pracodawcy n. p. zaliczek dla robotników, kosztów podróży robotników itp.

II. Opłaty pracodawców poza krajowych.

§. 6.

Pracodawcy poza krajowi (t. j. poza granicami Galicyi zamieszkali) uiszczają za każdego dostarczonego pracownika bez względu na ilość i rodzaj, opłaty w wysokości:

- 2 K w czasie od 1. stycznia do końca lutego;
- 3 K " " " 1. marca " " kwietnia;
- 4 K " " " 1. maja " " czerwca;
- 5 K " " " 1. lipca " " sierpnia;
- 3 K " " " 1. września " " października;
- 2 K " " " 1. listopada do końca roku.

O wysokości policzyć się mającej opłaty decyduje termin, na który pracodawca zamówił robotnika, chociażby faktyczne dostarczenie robotnika przez Biuro nastąpiło w terminie innym.

§. 7.

Przepisy §§. 4 i 5 mają zastosowanie także do pracodawców poza krajowych.

Wszelkie należytości oblicza się zagranicznym interesentem w austriackiej walucie koronowej. Przy opłatach w obcej walucie należy przeprowadzić rozliczenia na podstawie stałego kursu obowiązującego Urzędy pocztowe.

III. Postanowienia ogólne.

§. 8.

Opłata należy się tylko w razie skutecznego pośrednictwa, jednak Biuro pracy uprawnionem jest do żądania od pracodawcy złożenia z góry odpowiedniej kwoty tytułem zaliczki, która zostanie zwróconą, gdy pośrednictwo zostanie bezskuteczne lub zgłoszenie cofniętem. Jeżeli zaliczki nie żądano, opłata powinna być przez pracodawcę uiszczoną w chwili dostarczenia robotnika lub sługi.

Wszelkie od pracodawcy z jakiegokolwiek tytułu pobrane zaliczki i wpłaty należy bezzwłocznie wpisać do dziennika kasowego. Również wszelkie wydatki z powyższych kwot uskutecznione, należy bezzwłocznie przeprowadzić przez dziennik kasowy.

Wszelkie pozycje dochodów i wydatków dziennika kasowego winny być udokumentowane przechowanymi osobno w aktach załącznikami. W szczególności także wszelkie przez Biuro wystawione rachunki, winny być skopiowane i przechowane.

§. 9.

Pobór opłat wyższych lub niższych, niż w niniejszem rozporządzeniu ustanowionych, dozwolonym jest tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego na wniosek władzy utrzymującej Biuro.

§. 10.

Rozporządzenie niniejsze ma być przybitem w lokalu Biura w widocznem miejscu dla wiadomości stron.

§. 11.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje we wszystkich Biurach pracy zorganizowanych na zasadzie ustawy z dnia 16. marca 1904 (Nr. 56. Dz. u. kraj.) począwszy od dnia 1. stycznia 1910 roku aż do odwołania.

We Lwowie, dnia 28. grudnia 1909.

Marszałek krajowy:

Badeni w. r.

Członek Wydziału krajowego:

Dąbski w. r.